

IKÄIHMISTEN HYVINVOINNIN MALLI

Malliin on kuvattu ikäihmisten hyvinvoinnin tukemisen alueellinen toimintatapa. Se on pilotoitu Sodankylässä. Malli on tehty ikääntyvän näkökulmasta ja on tarkoitettu sekä työntekijöiden perehdytykseen että ikääntyneille ja heidän läheisilleen saatavilla olevan tuen hahmottamiseen.

Mallin laadintaan ovat osallistuneet kunnan vanhustyön, terveydenhuollon ja vapaa-aikatoimen edustajat. Myös Sodankylässä toimivien hankkeiden, 3. sektorin ja ikäihmisten edustajat ovat osallistuneet mallin työstämiseen. 20.5.2015 oli yleisötilaisuus ”Minustako aktiivinen eläkeläinen?”. Tilaisuudessa esiteltiin mallia ja yleisöllä oli mahdollisuus esittää siitä kysymyksiä ja kommentteja.

Saamelaiserityisyys on huomioitava palvelujen järjestämisessä kautta linjan.

Työstämisen yhteydessä kehitettäviksi asioiksi nousivat erityisesti:

- Tiedottaminen ja asenteisiin vaikuttaminen kaikkien vastuulle ja niitä tulisi tehdä suunnitelmallisesti ja ottaa uusia toimintatapoja käyttöön.
- Järjestöjen rooli ja yhteistyö järjestöjen kanssa vaatii kehittämistä.
- Terveyskeskuksesta kotiuttamista ja kotisairaaloimintaa tulisi kehittää.
- Saattohoitoon tulisi asumisyksiköissä laatia toimintatavat.

1. VARHAINEN HAVAITSEMINEN

IKÄIHMINEN ITSE, HÄNEN LÄHEISENSÄ, TAI JOKU MUU HUOMAA, ETTÄ TARVITAAN ”JOTAKIN”, tällaisia merkkejä voivat olla:

- ikäihmisen käyttäytymisessä, tai elämässä tapahtuu huomattava muutos
- ikäihmistä koskettaa läheisen kuolema, tai vakava sairastuminen
- ikäihmisellä on taloudellisia ongelmia
- ikäihminen kokee itsensä turvattomaksi/yksinäiseksi
- ikäihminen kaipaa harrastuksia
- ikäihmisen liikkumiskyky on heikentynyt

”Oma-apu ja hyvinvointia edistävän toiminta” -kohdasta löytyy ohjeita ikäihmiselle ja hänen läheiselleen. Mikäli nämä ohjeet eivät riitä, siirry kohtaan ”Itsenäisesti pärjäämättömyys”

2. OMA-APU JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ TOIMINTA

Kunnat ovat laatineet kuntakohtaisia palveluoppaita, joista löytyy kattavasti tietoa Ikäihmisten palveluista. Palveluopas päivitetään yleensä muutaman vuoden välein. Se jaetaan yleensä jokaiseen talouteen paperiversiona. Opas on löydettävissä myös kunnan kotisivuilta vanhustyön kohdalta nettiversiona.

2.1. JÄÄMÄSSÄ ELÄKKEELLE

Eläkkeelle jääville kuntalaisille voidaan järjestää vuosittain infotilaisuuksia, joiden yhteyteen kutsutaan laajemminkin paikkakunnalla toimivia järjestöjä esittelemään omaa toimintaansa. Tapahtumista tiedotetaan paikallislehdessä ja kunnan nettisivuilla

Seuraavat tilaisuudet:

2.2. TIETOA PAIKKAKUNNALLA TOIMIVISTA JÄRJESTÖISTÄ

Paikkakunnilla toimii aktiivisesti lukuisia eri järjestöjä, joiden toiminnasta saa tarkemmin tietoa järjestöjen nettisivuilta. Sivustolta www.lappilaiset.fi löytyvät järjestöt ja niiden yhteystiedot.

2.3. TUKEA OMAAN HYVINVOINTIIN/HARRASTUKSEN TARPEESSA

2.3.1. Omahoitopisteet:

2.3.2. Virtu-palvelupiste:

Virtu-palvelupiste on sähköisen asioinnin paikka, jossa voi käyttää kuvapuhelinpalveluita, internetissä olevia palveluita sekä kopioida ja skannata asiakirjoja.

Palvelupisteestä löydät:

- * tietokoneen, web-kameran ja pöytämikrofonin
- * Arctic communicator -kuvapuhelinohjelman
- * dokumenttikameran
- * monitoimitulostimen

Kunnan palvelupiste sijaitsee ja sen käytöstä saa lisätietoa:

2.3.3. www.virtu.fi:

Virtu.fi tarjoaa sähköisiä palveluita hyvinvointisi tueksi. Palvelumuotoina käytetään mm. erilaisia laskureita, kysymys- ja vastauspalvelua, kuvapuheluita sekä mahdollisuutta tallettaa ja välittää tietoturvalisest omia tietoja ja asiakirjoja

Palvelut on tarkoitettu ensisijaisesti lappilaisille, mutta osa palveluista kuten laskurit ovat vapaasti kaikkien käytettävissä.

Palveluiden tuottajina ja kehittäjinä toimivat Lapin kunnat, kuntayhtymät, järjestöt, Lapin yliopisto, Lapin ammattikorkeakoulu, aluehallintoviranomaiset, maakuntien liitot, yksityiset palveluntuottajat ja teknologiayritykset sekä Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus.

Palveluportaalia ylläpitää Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus.

2.3.4. Järjestöjen järjestämää toimintaa:

Eläkeläisjärjestöt ja erilaiset sairaus- ja potilasjärjestöt järjestävät kerhotoimintaa, retkiä yms.

Ystävöimintaa organisoivat kunnissa mm. SPR ja seurakunta.

Toiminnoista saa lisätietoa kysymällä suoraan järjestöistä. Järjestöjen yhteystiedot löytyvät www.lappilaiset.fi -sivustolta.

2.3.5. Seniorikuntosali:

Paikkaunnalla olevat ikäihmisille soveltuva kuntosalit ja niiden yhteystiedot:

2.3.6. Kansalaisopistot:

Kansalaisopistot tarjoavat yleissivistävää opetusta kaikenikäisille. Voit opiskella vaikkapa kieliä, käsitöitä, taideaineita, musiikkia tai aloittaa uuden liikuntaharrastuksen.

Kansalaisopiston kurssitarjonta on laaja. Voit valita yksittäisiä kurseja, tai yhden toimintakauden kestäviä pidempiä jaksoja. Lapissa kansalaisopistot tarjoavat virikkeitä ja toimintaa jokaisella paikkakunnalla.

Lisätietoja oheisesta linkistä:

http://www.lappi.fi/opiskelu/muu_koulutus/kansalaisopistot

Paikkakunnalla toimivan kansalaisopiston yhteystiedot:

2.3.7. Kunto- ja terveysneuvonta:

Kuntoneuvolaan voi hakeutua ilman lääkärin lähetettä ottamalla yhteyttä fysioterapiaan. Kuntoneuvolassa selvitetään liikkumis- ja toimintakykyä sekä annetaan tarpeenmukaista ohjausta, mahdollisten apuvälineiden arviointia ja käytön ohjausta.

Kuntoneuvolan yhteystiedot:

Terveysneuvonta/ajanvaraus

Diabetes- ja aikuisvastaanotto:

Akuutteja tarttuvia tauteja sairastavat asiakkaat ohjataan **poliklinikalle lääkärin tai sairaanhoitajan vastaanotolle:**

Reumapotilaan seuranta, ompeleiden poisto ja korvien huuhtelu:

Mielenterveystoimisto:

2.3.8. Liikuntaneuvonta:

Kuntien vapaa-aikatoimet järjestävät eri tavoin liikuntaneuvontaa. Liikuntaneuvonnasta voi tiedustella

2.3.9. Seniorisyynt:

Kunnissa järjestetään eri tavoin ikäihmisille suunnattuja terveystarkastuksia. Tarkastuksissa saa tietoa ja ohjausta omaan terveydentilaansa liittyen sekä tarvittaessa ohjauksen muiden palveluiden piiriin. Seniorisyyntiin osallistuminen on vapaaehtoista ja maksuttomia.

Oman kunnan tarkastuksista saa lisätietoa:

2.3.10. Hyvinvointia edistävät kotikäynnit:

Kunnissa toteutetaan hyvinvointia edistäviä kotikäyntejä ikäihmisille erillisten kuntakohtaisten suunnitelmien mukaan.

Omassa kunnassa toteutettavista kotikäynneistä saa lisätietoa:

2.3.11. Hyvinvointipalvelut:

Hyvinvointialan yrityksiä voivat olla erilaiset kuntoutuksen-, hoiva- ja kauneusalan yritykset sekä esim. lääkäriasemat.

Paikkakunnalla toimivista hyvinvointialan yrityksistä saa lisätietoa:

2.4. APUA KODINHOITON

2.4.1. Yksityisiä palveluntuottajia

Paikkakunnalla toimivista yksityisistä palveluntuottajista saa lisätietoa:

2.4.2. Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksen voit saada, jos teetät kotitalous- tai hoitotyötä, asunnon kunnossapitotöitä tai tietotekniikkalaitteiden asennusta.

Ostavastuu 100 euroa ja enimmäismäärä 2 400 euroa/henkilö. Omavastuu ja enimmäismäärä ovat kalenterivuosi-kohtaisia.

Kotitalousvähennys on henkilökohtainen, joten puoliso voi saada yhteensä 4 800 euron vähennyksen. Puolisoille vähennys myönnetään siten, kun he ovat sitä verotuksessa pyytäneet.

Molemmilta puolisoilta vähennetään omavastuu. Jos 2 400 euron raja ei ylity, vähennys kannattaa pyytää vain toiselle puolisolle. Näin omavastuu tulee vähennetyksi vain kertaalleen.

Lisätietoa verohallinnon sivuilta kohdasta henkilöasiakkaat/kotitalousvähennys.

2.4.3. Arvonlisäveroton sosiaalipalvelu

Kotipalvelujen ja niiden tukipalvelujen myynti voi olla arvonlisäverotonta, jos palvelut myydään sosiaalihuollon tarpeessa olevalle henkilölle sosiaalihuoltopalveluina. Kunnat, kuntayhtymät ja valtio voivat myydä sosiaalihuoltopalveluja arvonlisäverottomasti. Yksityiset palveluntuottajat voivat myydä sosiaalihuoltopalveluja arvonlisäverottomasti vain, jos toiminta on sosiaaliviranomaisten valvomaa.

Kotipalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi asumiseen, henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvia toimia tai niissä avustamista.

Kotipalvelujen tukipalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi ateria-, vaatehuolto-, siivous-, kylvytys-, ja saattajapalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja.

Lisätietoja verohallinnon sivuilta kohdasta yritys- ja yhteisöasiakkaat/yksityisten sosiaalipalveluiden arvonlisäverotus.

2.4.4. Tukea kotona-asumiseen rintamaveteraaneille

Valtionkonttori myöntää vuosittain kunnille määrärahan veteraanien kotona-asumisen tukemiseen.

Asiasta saa lisätietoa:

2.5. MUUTA APUA JA TUKEA

2.5.1. Kydyt

Kunnan alueella toimivasta palveluliikenteestä saa lisätietoa:

2.5.2. Asuntojen korjausneuvonta

Vanhustyön alueelliset korjausneuvojat avustavat sotainvalideja, veteraaneja ja muita ikääntyviä asunnossa tarvittavien muutostöiden kartoittamisessa, suunnittelussa ja korjausavustusten hakemisessa.

Tarvittaessa korjausneuvojat auttavat myös muutostyöt suorittavan urakoitsijan etsimisessä. Korjausneuvonta on maksutonta, remonttikulut asiakas maksaa itse.

Korjauksen rahoitus:

Avustukset kattavat pääsääntöisesti vain osan korjauksen kokonaiskustannuksista.

Korjauksen teettäjän on aina maksettava osa korjauksista itse.

Yleensä myönnetty avustus maksetaan vasta jälkikäteen. Näin ollen hakijan on ensin itse maksettava laskut. Kuitit on aina säilytettävä. Saatavat avustukset tulevat hakijan tilille jälkikäteen.

Jos hanke tarvitsee rakennusluvan on korjauksen teettäjän haettava ja kustannettava se itse.

Avustusmuodot:

- Korjausavustus vanhusväestön ja vammaisten asuntoihin
- Sotilasvammalain mukainen korvaus
- Vammaispalvelulain mukainen korvaus
- Kotitalousvähennys
-

Lapin alueen korjausneuvoja:

Ari Viippola , Rakennusinsinööri

Teollisuustie 13

96320 ROVANIEMI

P: 050 590 3637

ari.viippola@vtkl.fi

Lisätietoja omasta kunnasta:

2.5.3. Seurakunnan tuki

Seurakunnan työntekijät, papit, diakoniatyöntekijät ja nuorisotyönohjaajat ovat tarvittaessa käytettävissä erilaisissa elämän kriiseissä kuuntelijoina, elämän kipujen jakajina.

Kysymyksiä voivat liittyä elämän tuomiin ongelmiin ihmissuhteissa, perheessä, yksinäisyydessä, surussa tai millaisessa kriisissä tahansa. Ne voivat liittyä hengelliseen etsintään tai uskonnollisiin kysymyksiin. Voit kaivata mahdollisuutta ripittäytyä.

Seurakunnan työntekijät ovat käytettävissä ns. virka-ajan ulkopuolellakin, iltaisin ja viikonloppuisin.

Seurakunnan yhteystiedot:

2.5.4. Elämän kriisitilanteet

Lapin ensi- ja turvakodin kriisikeskuksesta saat keskusteluapua kaikissa elämäkriiseissä, parisuhdeongelmissa, kohdattuasi onnettomuuden tai vakavan sairauden, menetettyäsi läheisen ihmisen tai kun perheessäsi on väkivaltaa. Voit ottaa yhteyttä kriisikeskukseen nimettömänä.

Voit ottaa yhteyttä Kriisikeskukseen puhelimitse (puh. 040 553 7508) tai käydä paikan päällä (ma-pe klo 8-18, käyntiosoite: Lähteentie 5, Rovaniemi). Voit käyttää palvelua myös kuvapuhelun välityksellä kotoasi tai voit varata käyttöösi kuntasi Virtu-palvelupisteeseen.

Oman kunnan mielenterveystoimiston yhteystiedot:

2.6. OMAISHOITAJUUS

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta perheenjäsenestään tai muusta läheisestään, joka sairaudesta, vammaisuudesta tai muusta erityisestä hoivan tarpeesta johtuen ei selviydy arjestaan omatoimisesti. Vain osa omaishoitajista on virallisten järjestelmien piirissä ja osa omaishoitajille kohdennetuista palveluista ei edellytä virallista omaishoitajuutta.

2.6.1. Vertaisryhmätoiminta

Vertaisryhmätoiminnasta saa lisätietoa:

2.6.2. Hetkellistä apua Taukopirtiltä

Useilla Lapin paikkakunnilla Taukopirtti tarjoaa omaishoitajille **hetkellisen avun arkeen**. Omaishoitaja voi tuoda läheisensä taukopirtille koulutettujen vapaaehtoistoimijoiden turvalliseen sekä luotettavaan seuraan ja mennä itse sillä aikaa esim. asioimaan, harrastamaan tai levähtämään.

Taukopirttitoiminnasta tiedustelut koordinaattori Seija Sipola puh: 040 674 1144.

2.6.3. Kunnan omaishoidontuki

Kunta varaa talousarviossaan määrärahan omaishoidon tuen maksamista varten. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoitajalle maksettavan tuen suuruus määräytyy hoidon vaativuuden ja sitovuuden mukaan. Muuta omaishoitajan tukemista ovat esim. muistihoitajan toteuttamat terveystarkastukset 5 vuotta omaishoitajina toimineille ja muistisairaiden kuntoutusryhmät.

LISÄTIETOJA OMAISHOITOON LIITTYVISTÄ ASIOISTA:

3. KUN TARVITSEN TUKEA PÄRJÄTÄKSENI KOTONA

Avuntarve voi olla moninainen. Usein riittää, että henkilö löytää oikean paikan/henkilön, josta voi itse tarvittaessa hankkia kysyä neuvoa, tai hankkia palvelua. Tilanteessa, jossa henkilö tarvitsee apua sen arvioimiseen, millaista tukea/apua hän tarvitsee, ohjausta antaa:

3.1. HUOLI MUISTIASIOISTA

Kuntien muistineuvolat ja muistipoliklinikat on tarkoitettu kunnan yli 65-vuotiaille ikäihmisille. Toiminnalla pyritään toteamaan muistisairaudet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Toimintaan kuuluu muisti- ja toimintakykytestit, asiakkaiden ja omaisten ohjaus ja neuvonta sekä jatkoseurannat. Muistihoitaja/muistikoordinaattori tekee myös kotikäyntejä ja järjestää kylävastaanottoja.

Lisätietoja paikkakuntasi muistihoitoon liittyvistä asioista:

3.2. LIKKUMISVAIKEUDET

Fysioterapeutti tekee liikkumis- ja toimintakyvyn testejä, joiden avulla on mahdollista arvioida toimintakykyä ja apuvälineiden tarvetta sekä antaa ohjausta ja neuvontaa itsehoitoon.

Toimintakyky- ja apuvälinearvioon pääsee lääkärin lähettämänä

Lisätietoa paikkakuntasi fysioterapian toiminnasta:

3.3. KULKEMINEN

Sosiaalityöntekijä voi myöntää sosiaalihuoltolain sekä vammaispalvelulain nojalla tukea kuljetuksiin kriteerien täytyessä.

Lisätietoa:

Paikkakunnan palveluliikenteestä saa lisätietoa:

3.4. APUA LUMITÖIHIN, KAUPASSAKÄYNTIIN, SIIVOUKSEEN, ULKOILUUN

Paikkakunnalla olevilta yksityisiltä toimijoilta voi ostaa apua esim. lumitöihin, siivoukseen, kaupassakäyntiin ja ulkoiluun.

Lisätietoa paikkakunnan toimijoista:

3.5. ASUMINEN

Paikkakunnalla olevista ikäihmisille tarkoitetuista asunnoista ja asumispalveluista saa lisätietoa:

3.6. AVUN TARPEEN SELVITTÄMINEN

Mikäli tarvitset ammattilaisen tukea siihen, millainen apu sopii sinulle, ota yhteyttä kuntasi vanhustyön kotihoitoon. Kotihoidosta saat tietoa tarjolla olevista ikäihmisten palveluista. Tarvittaessa sovitaan kotiin arviointikäynti, johon voitte pyytää mukaan omaisenne/läheisenne. Arviointikäynnin tarkoituksena on kartoittaa avuntarpeen kokonaisvaltaisesti, sekä kertoa muista palvelumahdollisuuksista. Mikäli arviointikäynnin perusteella on aiheellista, laaditaan kanssanne hoito- ja palvelusuunnitelma kotihoidon palveluista ja mahdollisista tukipalveluista.

Lisätietoa avun tarpeen selvittämisestä:

3.7. MILLOIN HOITO-, PALVELU- JA KUNTOUTUSSUUNNITELMA LAADITAAN?

Kaikille kotihoidon kriteerit täyttävillä asiakkaille tehdään yksilöllinen palvelu-, hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Siinä sovitaan asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa miten asiakkaan tarvitsemat palvelut, hoito ja kuntoutus järjestetään. Suunnitelma laaditaan moniammatillisesti yhdessä asiakkaan ja hänen läheisensä kanssa. Suunnitelman kirjaa asiakkaan hoidosta vastaava kotihoidon työntekijä.

Lisätietoa kunnan kotihoidon myöntämisperusteista:

3.8. KUNNAN KOTIHOIDON PALVELUT

Kotihoidon palveluja myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella, asiakkaille, joiden kohdalla kotihoidon myöntämisperusteet täyttyvät. Kotihoidon palvelu on asiakkaan voimavaroista lähtevää, ennaltaehkäisevää kotona asumisen tukemista. Perus- ja sairaanhoidollista palvelua huolenpitoa ja hoivaa.

Asiakkaalle laaditaan yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma. Palvelusuunnitelma on ns. monitoimijainen ja siinä otetaan huomioon asiakkaan ja hänen läheistensä rooli sekä mahdolliset muut palvelun tuottajat kuten yksityiset, 3.sektorin toimijat jne. Kotihoitoyksikköön on koottu kaikki ikääntyvien kotihoitoa tukevat palvelut: kotipalvelu, kotisairaanhoido, palveluasuminen, omaishoidontuki ja muut tuki-palvelut. Siivous- ja muut avustavat tehtävät annetaan kolmannen sektorin ja yritysten hoidettavaksi. Asiakkaalla on mahdollista saada tukipalveluseteli

Kotihoidon palveluista voi kysyä Ikäihmisten palveluohjauksesta puh 040 187 5577, kotihoidon esimieheltä puh: 040 522 3009, tai vanhustyön johtajalta puh: 040 530 6679.

3.9. MILLOIN NIMETÄÄN VASTUUTYÖNTEKIJÄ?

Vuoden 2015 alusta läkkäälle henkilölle on tarvittaessa nimettävä vastuutyöntekijä palvelujen toteuttamiseen ja yhteensovittamiseen liittyvissä asioissa.

Vastuutyöntekijän tehtävänä on

- tukea asiakasta palvelujen ja etuuksien hakemisessa
- seurata, että asiakkaan palvelut toteutuvat laadukkaasti ja tarpeisiin nähden riittävinä ja oikea-aikaisina
- seurata, että palvelusuunnitelma ja siihen liittyvät päätökset ovat ajantasaisia ja että palvelusuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti
- olla yhteydessä ja mahdollisuuksien mukaan koordinoida eri sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden palveluja, jotta asiakas saa tarvitsemansa tuen ja palvelut
- varmistaa, että asiakasta koskeva tieto kulkee eri tahojen välillä ja että asiakas saa palvelua ja tukea silloin, kun hän sitä tarvitsee (17§; Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi, STM 2013:11)

Lisätietoa vastuutyöntekijän nimeämisestä:

3.10. ASUNNON MUUTOSTYÖT

Lisätietoa kohdasta 2.5.2.

3.11. TURVAPALVELUT

Ikäihmisten kotona pärjäämisen mahdollistamiseksi on olemassa erilaisia turvaratkaisuja. Tavanomaisin turvaratkaisu on ns. turvapuhelin, johon voidaan liittää poistumisesta hälyttävä ovihälytin.

Paikkakunnalla olevista turvaratkaisusta saa lisätietoa:

3.12. PALVELUSETELIT

Monissa kunnissa palveluseteli on yksi vaihtoehto ikäihmisen tarvitsemien palvelujen hankkimiselle. Palveluseteli myönnetään tiettyihin palveluihin ja tietyillä edellytyksillä. Se voi olla joko kiinteähintainen, tai tulosidonnainen. Kiinteähintaisen palvelusetelin saadessaan asiakas maksaa palveluntuottajalle sen arvon yli menevän osuuden ja tulosidonnaisessa palvelusetelissä asiakas maksaa tulojensa perusteella määräytyvän hinnan.

Mikäli asiakas kustantaa tarvitsemaansa palvelua palvelusetelillä, hän ei saa siitä kotitalousvähennystä.

Lisätietoa palveluseteleistä:

3.13. PERHEHOITO (katso myös kohta 4.1.)

Perhehoidolla tarkoitetaan oman kodin ulkopuolista hoitoa tarvitsevan henkilön hoitamista toimeksiantosopimuksella yksityisessä perheessä perheenjäsenenä. Perhehoito voidaan järjestää myös hoidettavan kotona. Perhehoitoa antaa perhehoitaja. Perhehoito voi sopia omaishoidettavalle hoitajan loman ajaksi.

Lisätietoja perhehoidosta:

3.13. OMAISHOITO

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta perheenjäsenestään tai muusta läheisestään, joka sairaudestaan, vammaisuudesta tai muusta erityisestä hoivantarpeesta johtuen ei selviydy arjestaan omatoimisesti.

Omaishoidontukea voidaan maksaa kotona vanhusta, vammaista ja pitkäaikaissairasta hoitavalle omaiselle. Hoitopalkkion suuruus määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden ja hoidettavan RAVA-toimintakykyindeksin mukaan neljässä maksuluokassa, jotka perusturvalautakunta on hyväksynyt.

Hoitajan vapaan aikainen hoito sovitaan hoito- ja palvelusuunnitelman laadinnan yhteydessä. Hoito voidaan järjestää mm:

- läheislomituksena
- perhehoitona
- erikseen sovittavassa palvelupaikassa

Omaishoidosta lisätietoa:

4. KUN KOTIIN ANNETTAVA TUKI EI RIITÄ

Ikäihmisen palvelutarve tulee selvittää moniammatillisesti ja suunnitelmallisesti. Moniammatillisessa hoitokokouksessa, jossa ovat läsnä asiakas ja hänen läheisensä tarkistetaan, että kaikki mahdollisuudet kotona asumisen tukemiseen on kokeiltu. Mikäli mahdollisuuksia kotona asumiseen ei enää ole, asiakas, tai hänen asioiden hoitaja tekee hakemuksen ympärivuorokautisen hoivan asumisyksikköön, tai mahdolliseen laitoshoitoon.

Lisätietoa ympärivuorokautisesta hoivasta: